ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΚΕ

Θα γίνει υποχρεωτική η δημοσίευσή τους;

Εδώ και τουλάχιστον δύο χρόνια, συζητείται έντονα το ερώτημα εάν θα γίνει κάποια στιγμή υποχρεωτική η δημοσίευση στοιχείων Εταιρικής Υπευθυνότητας (ΕΥ), ή ακόμη περισσότερο η ίδια η έκδοση Απολογισμών Εταιρικής Υπευθυνότητας.

ΤΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΕΡΑΚΗ*

Το ερώτημα αυτό μάλλον θα πρέπει να απαντηθεί στο πλαίσιο ενός σκεπτικού, παρά με μία μονολεκτική απάντηση. Πρώτα από όλα, η αλήθεια είναι ότι η λέξη «υποχρεωτική» δεν συνάδει με την εθελοντική χροιά, που εμπεριέχει ο όρος της Εταιρικής Υπευθυνότητας. «Ό,τι είναι υποχρεωτικό δεν εντάσσεται στο πλαίσιο της ΕΥ», και με το σκεπτικό αυτό οι υπέρμαχοι της μη-υποχρεωτικής αναφοράς στοιχείων ΕΥ, έχουν ένα λογικότατο επιχείρημα, να αντιταχθούν στην υποχρεωτική δημοσίευση στοιχείων.

Από την άλλη πλευρά όμως, το ορθότατο αυτό επιχείρημα, δεν λαμβάνει υπόψη του κάποιες τάσεις και δεδομένα στην παγκόσμια σκηνή:

- Το γεγονός ότι η κανονιστική ρύθμιση συνήθως ακολουθεί τάσεις και εθιμικές πρακτικές. Ήδη, στη Γαλλία είναι υποχρεωτικό για εισηγμένες εταιρείες να δημοσιοποιούν στοιχεία περιβαλλοντικής επίδοσης. Πέρυσι, η Σουηδία έκανε υποχρεωτική τη δημοσιοποίηση στοιχείων για τις 52 εταιρείες του Δημοσίου Τομέα (οποιαδήποτε σύγκριση με την Ελλάδα καλό είναι να αποφευχθεί...). Η Δανία ακολούθησε, κάνοντας υποχρεωτική τη δημοσίευση πολιτικών, διαδικασιών και επίδοσης (ή της απουσίας τους) για συγκεκριμένη κατηγορία εταιρειών. Η τάση λοιπόν ξεκάθαρα υπάρχει, τουλάχιστον στις πιο αναπτυγμένες χώρες.
- Την αυξανόμενη πίεση των ΜΚΟ, το κλιμακούμενο ενδιαφέρον του κοινού, την ανάμιξη των κυβερνήσεων, το διερευνητικό ενδιαφέρον των επενδυτών. Κατάλυτης είναι ο μετασχηματισμός προς μια παγκόσμια κοινωνία πληροφοριών και διαφάνειας: πριν μερικές δεκαετίες θα ήταν αδιανόητο μια εταιρεία να «αποκαλύπτει» δημόσια πληροφορίες όπως η κατανάλωση ενέργειας, τα επίπεδα ατυχήματος, οι δομές διακυβέρνησης κ.τ.λ. Παράλληλα, εταιρικά σκάνδαλα (όπως των Worldcom, Enron, Siemens), ακόμη και η μάλλον ανεύθυνη συμπεριφορά στελεχών σε τράπεζες επενδύσεων (όπως της Lehman Brothers), ασκούν ολοένα και μεγαλύτερη πίεση στις υπόλοιπες εταιρείες να δείξουν ότι η υπευθυνότητα είναι «αναπόσπαστο τμήμα των διαδικασιών τους», κοινοποιώντας πληροφορίες και «εκθέτοντας» τον εαυτό τους στην κριτική της κοινωνίας.

- Το γεγονός ότι παρ' όλο που η δημοσίευση στοιχείων Εταιρικής Υπευθυνότητας τυπικά δεν είναι υποχρεωτική, από ουσιαστικής πλευράς εν μέρη ήδη είναι (όπως σωστά επισήμανε μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο πλαίσιο έργου που πραγματοποιήσαμε για το CSR Europe). Τι είναι Εταιρική Υπευθυνότητα; Η υπεύθυνη λειτουργία στις διάφορες εταιρικές διεργασίες όπως οι προσλήψεις, η εκπαίδευση, η ασφάλεια, το Μάρκετινγκ, οι αγορές, οι πωλήσεις, η διακυβέρνηση, η κατανάλωση πόρων κ.τ.λ. Ήδη όμως πολλά από τα θέματα αυτά υποχρεωτικά δημοσιοποιούνται προς ελεγκτικούς φορείς, μετόχους, ενδιαφερόμενα μέρη κ.α. στις περισσότερες χώρες. Αυτό που λείπει τυπικά είναι το όνομα-ομπρέλα της ΕΥ στην ολότητά του.
- Τη γενικότερη τάση στην έκδοση Απο λογισμών ΕΥ (περισσότερο στο εξω τερικό, αλλά και στην Ελλάδα όπο παρουσιάζεται σημαντική βελτίωση τ τελευταία χρόνια) που είναι:
  (α) περισσότερα ποσοτικά στοιχεία κα λιγότερα κείμενα,
  (β) περισσότερο ύφος Απολογισμο και λιγότερο ύφος διαφημιστικού εντύ που,
  (γ) περισσότεροι ποσοτικοί στόχοι κα λιγότερες θεωρητικές υποσχέσεις (σ επίπεδο πολιτικών),
  (δ) μεγαλύτερη αναφορά σε αποτυ χίες και όχι αποκλειστική έμφαση στ επιτυχίες,
  (ε) αυστηρότερος ανεξάρτητος εξωτ ρικός έλεγχος.

Μέτρηση και δημοσιοποίηση

Συμπερασματικά, η τάση είναι να γίνει δημοσιοποίηση στοιχείων υποχρεωτικ είτε κανονιστικά είτε εθιμικά (επειδή «κ οι άλλοι το κάνουν»). Αυτό φυσικά δ σημαίνει ότι θα γίνει άμεσα υποχρεωτικ και η έκδοση Απολογισμών ΕΥ (καθώ μπορούν κάλλιστα τέτοια στοιχεία να δημ σιοποιούνται σε ιστοσελίδες, άλλες εκδ σεις κ.τ.τ.). Πιθανότατα μάλιστα, η αυξαν μενη ανάγκη για καταγραφή, παρακολο θηση και διαχείριση των φυσικών πόρω παγκοσμίως (ας μην ξεχνάμε ότι για αποφευχθεί η απειλή της παγκόσμιας κ ματικής αλλαγής, οι εκπομπές διοξειδί του άνθρακα θα πρέπει να μειωθούν κα περίπου 50% μέχρι το 2050 σε σχέση το 1990), θα φέρουν την υποχρεωτι δημοσίευση στοιχείων ειδικά στο θέ του Περιβάλλοντος, σχετικά πιο άμε στο προσκήνιο.

Θα ήταν λοιπόν φρόνιμο και οι ελληνικ εταιρείες να αρχίσουν να χτίζουν μηχ νισμούς μέτρησης και δημοσιοποίησ τέτοιων στοιχείων. Ειδικά στον τομέα τ Περιβάλλοντος, ας αναλογιστούμε πόσ εταιρείες στην Ελλάδα έχουν πιστοποίη κατά ISO14000 1 σε σχέση με το πόσ μετρούν (και πολύ περισσότερο δημο οποιούν) στοιχεία, όπως το σύνολο κατανάλωσης ενέργειας ή το σύνολο κατανάλωσης πόρων από τη λειτουρ τους. Ο πρώτος αριθμός είναι της τά των εκατοντάδων (ίσως και χιλιάδω ενώ για τη μέτρηση του δεύτερου, περ σεύουν τα δάκτυλα του ενός χεριού.

*Ο Εμμανουήλ Περάκης είναι Manag Partner της Stream Management.

www.stockphoto.com